

Силабус навчальної дисципліни
«РЕГІОНАЛІЗМ ТА РЕГІОНАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СУЧАСНИХ МІЖНАРОДНИХ
ВІДНОСИН»

Ступінь вищої освіти: бакалавр

Освітньо-професійна програма «Міжнародне право»

Рік навчання: 3, Семестр: 5

Кількість кредитів: 5

Мова викладання: українська

Підсумковий контроль: диф. залік

Форма проведення занять: лекції, семінарські заняття

Назва курсу	Регіоналізм та регіональні проблеми сучасних міжнародних відносин
Електронна версія курсу	https://moodle.dpu.edu.ua/

Коротка анотація до курсу. Навчальна дисципліна «Регіоналізм та регіональні проблеми сучасних міжнародних відносин» належить до вибіркових дисциплін при підготовці здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня. Вона спрямована на формування у здобувачів вищої освіти теоретико-практичного підґрунтя для ефективного проведення наукових досліджень. Отримання знань про особливості та сутність регіональних проблем в сучасному світі, дозволить здобувачам вищої освіти аналізувати причини міжнародних та регіональних конфліктів і криз, закономірності їх перебігу та механізми розв'язання.

Схема дисципліни:

№ з/п	Тема
Тема 1	Система міжнародних відносин і регіональні підсистеми. Основні поняття регіоналістики та регіональної політики
Тема 2	Регіоналізація як базовий процес сучасних міжнародних відносин
Тема 3	Історичні і цивілізаційні чинники становлення регіональних підсистем
Тема 4	Регіональна інтеграція. Регіоналізм і міжнародна безпека
Тема 5	Регіональні конфлікти та проблема регіонального лідерства
Тема 6	Європейська регіональна підсистема
Тема 7	Північноамериканська регіональна підсистема міжнародних відносин
Тема 8	Близький і Середній Схід як регіональна підсистема міжнародних відносин
Тема 9	Африканська регіональна підсистема
Тема 10	Регіональні організації на пострадянському просторі

1. Формат курсу – очний та змішаний

2. Компетентності, які мають бути сформовані в результаті опанування навчальної дисципліни.

Загальні компетентності:

- Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу, застосування знань у практичних ситуаціях
- Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності
- Здатність спілкуватися державною мовою та іноземною мовами як усно, так і письмово.
- Наявність навичок використання інформаційних і комунікаційних технологій.
- Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- Здатність до проведення науково-аналітичних досліджень на відповідному рівні.
- Здатність до адаптації та дії в новій ситуації та генерування нових ідей (креативність).
- Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.
- Здатність працювати у міжнародному контексті.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

- Здатність розуміти природу, динаміку, принципи організації міжнародних відносин, форми та способи їх реалізації, типи та види міжнародних акторів, їх роль в сучасних міжнародних відносинах та міжнародній політиці.
- Вміння характеризувати природу та джерела зовнішньої політики держави, еволюцію підходів до формування та здійснення зовнішньої політики, принципи організації системи зовнішньої політики та функціонування інститутів зовнішньої політики.
- Знання і розуміння ретроспективи формування правових та державних інститутів.
- Здатність захищати національні інтереси власної держави за допомогою міжнародно-правових інструментів.
- Уміння самостійно здійснювати наукові дослідження актуальних проблем міжнародного права, визначати наукові проблеми, нерозроблені або недостатньо розроблені у відповідних науках та міждисциплінарних дослідженнях, готувати наукові тексти про проміжні та кінцеві результати досліджень, готувати та здійснювати публічну апробацію результатів досліджень.
- Уміння розуміти особливості міжнародно-правових явищ, прогнозувати основні напрямки розвитку міжнародного права.

3. Результати навчання. У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувачі вищої освіти повинні: Знати та розуміти природу міжнародних відносин та регіонального розвитку, еволюцію, стан теоретичних досліджень міжнародних відносин та світової політики, а також природу та джерела політики держав на міжнародній арені і діяльності інших учасників міжнародних відносин. Знати та розуміти природу та динаміку міжнародної безпеки, розуміти особливості її забезпечення на глобальному, регіональному та національному рівні, знати природу та підходи до вирішення міжнародних та інтернаціоналізованих конфліктів. Знати принципи, механізми та процеси забезпечення зовнішньої політики держав, взаємодії між зовнішньою та внутрішньою політикою, визначення та реалізації на міжнародній арені національних інтересів держав, процесу формування та реалізації зовнішньополітичних рішень. Знати природу та характер взаємодій окремих країн та регіонів на глобальному, регіональному та локальному рівнях. Формування у здобувачі вищої освіти навичок та правил пошуку джерел і літератури, їх критичного опрацювання і аналізу, структурування матеріалу; вивчення теоретико-методологічних основ регіоналізму та систем регіональної безпеки; аналіз проблем та перспектив функціонування регіональних систем безпеки; засвоєння знань про світовий та вітчизняний досвід регіоналізму та регіональних міжнародних організацій. Розуміти та застосовувати для розв'язання складних спеціалізованих задач міжнародних відносин, суспільних комунікацій та регіональних студій чинне законодавство, міжнародні нормативні документи і угоди, довідкові матеріали, чинні стандарти і технічні умови тощо. Розуміти та відстоювати національні інтереси України у міжнародній діяльності.

4. Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	22
семінарські заняття	18
самостійна робота	108
індивідуальна робота	2

Технічне й програмне забезпечення/обладнання. У період сесії бажано мати мобільний пристрій (телефон) для оперативної комунікації з викладачем з приводу проведення занять та консультацій. У

міжсесійний період комп'ютерну техніку (з виходом у глобальну мережу Internet), доступ до платформи MOODLE, та оргтехніку для комунікації з викладачем та підготовки (друку) рефератів, проектів та інших письмових робіт.

НЕФОРМАЛЬНА ОСВІТА

Шкала та критерії перезарахування результатів навчання, здобутих в неформальній освіті здобувача (до 25% обсягу контактних годин дисципліни)

Кількість балів	Форма заняття та діяльності	Критерії оцінювання	Рекомендовані ресурси для здобуття результату
10	Індивідуальна робота	Оцінюється робота за результатами надання сертифікату обсягом 30 годин (1 кредит ECTS) або більше	Масові онлайн курси https://www.dpu.edu.ua/osvita/neformalnainformalna-osvita
2(3)	Семінарське заняття	Оцінюється робота за результатами надання сертифікату за темою семінарського заняття	Масові онлайн курси на платформі EdERA, Prometheus, YouControl Academy тощо.
0		Відсутній результат або результат не відповідає тематиці дисципліни	

6. Політика оцінювання

Сума балів за 100 бальною шкалою	Оцінка в ЄКТС	Значення оцінки ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
			Екзамен, курсова робота, практика	Залік
90-100	A	відмінно	відмінно	зараховано
80-89	B	дуже добре	добре	
70-79	C	добре		
60-69	D	задовільно	задовільно	
50-59	E	достатньо		
35-49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	незадовільно	не зараховано
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу		

Політика щодо дедлайнів та перескладання: Завдання, які виконуються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу дирекції Факультету за наявності поважних причин.

Політика щодо академічної доброчесності: Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування.

Політика щодо відвідування: Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання.

Загальна система оцінювання курсу	Виконання всіх видів навчальних робіт впродовж семестру / екзамен - 50/50%
Семінарські заняття	На семінарських заняттях кожен студент з кожної теми виконує індивідуальні завдання. Рівень знань оцінюється наступним чином: « відмінно » – за умови, що здобувач вищої освіти дає вичерпні, обґрунтовані, теоретично і практично правильні відповіді не менш ніж на 90% запитань, пропонує правильні рішення задач та вправ, демонструє знання матеріалу підручників, посібників, інструкцій,

	робить самостійні узагальнення і висновки, акуратно оформляє завдання, відвідував лекційні заняття, має конспект лекцій чи підготував реферати з основних тем курсу; «добре» - коли здобувач вищої освіти володіє знаннями матеріалу, але допускає незначні помилки у формулюванні термінів, використанні правових категорій, проте за допомогою викладача швидко орієнтується, самостійно виправляє помилки і знаходить правильні відповіді, відвідував лекційні заняття, має конспект лекцій чи реферати з основних тем курсу; «задовільно» - коли здобувач вищої освіти дає правильні відповіді не менше ніж на 60% питань, або на всі запитання дає недостатньо обґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає грубі помилки, які виправляє за допомогою викладача. При цьому враховується наявність конспекту за відповідною темою та ступінь самостійності виконаних завдань; «незадовільно з можливістю повторного складання» - якщо студент дає правильну відповідь не менше ніж на 35% питань, або на всі запитання дає необґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає грубі помилки. Має неповний конспект лекцій. Підсумкова (загальна) оцінка з навчальної дисципліни є сумою рейтингових оцінок (балів), одержаних за окремі оцінювані форми навчальної діяльності: поточне (перший і другий змістовний модулі) та підсумкове засвоєння теоретичного матеріалу (залікова робота).
Вимоги до самостійної роботи	За кожною темою курсу виконується самостійна робота, що передбачає систематизацію та узагальнення вивченого матеріалу за допомогою побудови схем–моделей та використання графічного і табличного методів. Завдання самостійної роботи мають бути виконані без сторонньої допомоги, творчо, плагіат категорично заборонений. Оцінюється якість та оригінальність наведених схем, моделей тощо. Самостійна робота повинна бути надіслана у впродовж 5 днів після семінарського заняття, на якому була розглянута відповідна тема курсу. Самостійна робота може бути максимально оцінена в 1 бал (за кожную тему).
Умови підсумкового контролю	Підсумкова (загальна) оцінка з курсу навчальної дисципліни є сумою рейтингових оцінок (балів), одержаних здобувачем вищої освіти за окремі оцінювані форми навчальної діяльності: поточне (перший і другий змістовний модулі) та підсумкове засвоєння теоретичного матеріалу (залікова робота).

10. Рекомендована література

Основна

1. Конституція України: Закон України від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР URL: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=254%EA%2F96-%E2%F0>.
2. Віденська конвенція про право договорів між державами і міжнародними організаціями чи між міжнародними організаціями 1986 р. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_a04
3. Про засади внутрішньої і зовнішньої політики: Закон України від 01.07.2010 № 2411-VI URL: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2411-17>
4. Угода про асоціацію між Україною та ЄС URL: http://www.kmu.gov.ua/kmu/control/uk/publish/article?art_id=246581344&cat_id=223223535
5. Демессіє М. К. Реалізація концепції «регіоналізм в архітектурі» в сучасній архітектурно-дизайнерській практиці. Мистецтвознавчі записки: зб. наук. праць. 2020. Вип. 38. С. 25-29.

Допоміжна

6. Беззуб І. Регіональна політика в Україні: сучасний стан та стратегія реформування. URL: http://nbuviap.gov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=987:zasadi-derzhavnoji-regionalnojipolitiki-2&catid=71&Itemid=382.
7. Міщенко А. С. Регіоналізм як предмет сучасного політичного дискурсу. Актуальні проблеми філософії та соціології : Науково-практичний журнал / Голов. ред. С. Г. Секундант, відпов. ред. Д. В. Яковлев ; Міністерство освіти і науки України ; Національний університет "Одеська юридична академія". Одеса, 2021. Вип. 31. С. 94-98. DOI <https://doi.org/10.32837/apfs.v0i31.1010>
8. Söderbaum F. Early, Old, New and Comparative Regionalism: The Scholarly Development of the Field. KFG Working Paper № 64. October 2015. Berlin: Freie Universität Berlin, 2015. 28 p. (KFG Working Paper Series).

9. Барський В.Р. Організаційно-правові засоби регіоналізації в країнах-членах ЄС. Актуальні проблеми держави і права. URL: <http://apdp.in.ua/v26/36.pdf>
10. On the problems of regionalisation in Europe: Resolution of the Conference of local authorities of Europe № 67 (1970). Council of Europe. URL: <http://www.coe.int/en/web/portal>.
11. On regional institutions in Europe: Resolution of the Standing Conference of local and regional authorities of Europe № 117 (1980). Council of Europe. URL: <http://www.coe.int/en/web/portal>.
12. On Community regional policy and the role of the regions and Annexed Community Charter for REgionalization (1988). URL: http://aei.pitt.edu/1758/1/ep_resolution_regional_11_88.pdf.
13. On the Conference on “Regionalisation in Europe: evaluation and perspectives” (Geneva, Switzerland, 3–5 June 1993). Council of Europe. URL: <https://wcd.coe.int/ViewDoc.jsp?id=822453>.
14. On the Draft European Charter of regional self-government: Recommendation 34 (1997) of the Congress of Local and Regional authorities of Europe. URL: http://www.cvce.eu/en/obj/draft_european_charter_of_regional_self_government_5_june_1997-en-78ae4dcf-6346-4aa8-8474-7535e4091bf7.html

Інформаційні ресурси в Інтернеті:

15. Офіційний сайт ООН. URL: <http://www.un.org>.
16. Сайт представництва ООН в Україні. URL: <http://www.un.org.ua/ua/>
17. Офіційний сайт Ради Європи. URL: <http://www.coe.int>
18. Офіс Ради Європи в Україні. URL: <http://www.coe.kiev.ua/>
19. Суд ЄС. URL: <https://curia.europa.eu/>